

Posudek oponenta:

Mgr. Jakub Binter

Práce: Partnerská dominance a genderová nonkonformita u homosexuálních mužů

Autor: Kateřina Breslerová

Předložená práce se zabývá velmi neobvyklým a velmi vzácně studovaným tématem, které ovšem na zahraničních konferencích získává na popularitě a důležitosti (například prezentace školitelky K. Bártové na konferenci International Academy of Sex Research). Práce se zaměřuje zejména na vztah dětské genderové nonkonformity, která je často spojována s pozdější preferencí stejného pohlaví – homosexualitou – a submisivně dominantní pozicí v homosexuálním vztahu. Mocenská pozice ve vztahu je důležitým tématem při výzkumu vztahů a případné sanaci vztahu a jedním ze zcela klíčových vlivů na tuto pozici je pohlaví jedince – muži jsou prakticky vždy považováni za dominantní. Z tohoto důvodu je studium homosexuálních párů výhodné, protože tento vliv nemusí brát v potaz, což autorka práce sama diskutuje v úvodu. Práce je také výjimečná v tom, že pracuje, na rozdíl od většiny výzkumů, se skutečnými páry a to navíc s oběma partnery, což bych rád vyzdvihnul, protože získání dat je v tomto případě velmi pracné a získání 44 stálých homosexuálních párů považuji za velký úspěch a výsledky lze považovat za mnohem více ekologicky validní. Výzkumnou strategií bylo kvantitativní dotazníkové šetření - dotazníky byly distribuovány za použití internetového rozhraní k tvorbě dotazníků Qualtrics a participanti za účast byli finančně odměňováni. Nejpodstatnějším výsledkem práce je zjištění, že vyšší míra dětské genderové nonkonformity souvisí se submisivnějším postavením ve vztahu – tedy čím méně pohlavně typický jedinec byl v dětství, tím spíše zaujme submisivnější pozici ve vztahu. Větší genderová nonkonformita souvisela s vyšší preferencí pro receptivní anální styk, ale nesovisela s jeho aktuálním provozováním. Na konci práce jsou vyjmenovány limity, které autorka dobře vystihla. Např. technika sběru dat – snowball, velikost vzorku atp., které dobře pokrývají spektrum mých námitek vůči výzkumu, který stále pokračuje.

Hodnocení:

Rád bych na tomto místě zmínil, že Kateřinu Breslerovou znám z hodin, kde jsem byl jejím vyučujícím a vím, že pečlivost je jí vlastní, což v práci předvedla na výbornou. Pravopisné a gramatické chyby se v podstatě nevyskytly, celý text je velmi srozumitelný a práce obsahuje všechny náležitosti (tj. přílohy, grafy a tabulky jsou popsány, citace mají jednotný formát). Celkově je práce demonstrací pečlivého minimalismu v dobrém slova smyslu – neobsahuje nic navíc (odbočky v teoretickém úvodu pro práce bakalářských studentů tak typické), ale obsahuje vše podstatné.

Výzkum je zaměřen na velmi současné, nebanální téma, autorka užívá správných metod a výsledky správně interpretuje a komparuje s odbornou literaturou.

Kateřině bych rád položil několik otázek, a to proč bylo zvoleno věkové rozpětí účastníků na 18 – 50 let, zejména vysvětlit horní hranici vzhledem k faktu, že obvykle se horní hranice účastníku stanovuje na základě potenciálu plodit potomky, která u homosexuálů nepřípadá v úvahu.

Dále bych se chtěl zeptat, zda ve výzkumu byla položena otázka na příjemnost (fyzickou či psychickou) receptivního análního sexu, která by mohla mít vliv na postavení receptivního styku pro submisivní a dominantní jedince stejně jako pro maskulinní a femininní jedince.

Má poslední otázka by byla, zda vidí autorka nějaký problém ve využití dotazníku zjišťujícího partnerskou dominanci původně určeného pro heterosexuální páry ve výzkumu párů homosexuálních.

Celkově bych práci hodnotil jako rozhodně nadprůměrnou a to jak formou, tak obsahem, autorka se v problematice orientuje, na práci zřejmě pracovala z velké míry zcela samostatně a výsledky práce nejen že jsou publikovatelné, ale doufám, že vzhledem ke kvalitě dat a jasným výsledkům publikované i budou. Například v odborném impaktovaném časopise např. Journal of Sex Research.

Celkově práci hodnotím známkou výborně s ohledem na obhajobu a posudek školitelky, jde o práci s výjimečným tématem, zpracováním a výsledky.

2. 9. 2014, Praha

Mgr. Jakub Binter